

Voordat u deze column leest moet u eerst het volgende weten:

- 1) Ook ik heb – we moeten allemaal leren – software gemaakt die ik nu met geen stok meer zou durven aanraken. Gewoonweg hele slechte software waar gebruikers en beheerders misschien nog steeds wel last van hebben.
- 2) Er wordt door sommige mensen goeie of zelfs bijzonder goeie software gemaakt en er zijn zeker succesvolle softwareprojecten te vinden. Ook ik kom dergelijke projecten tegen.

Het VN Tribunaal

Rem Koolhaas schreef ooit eens dat er een VN Tribunaal voor Architecten zou moeten komen. Sommige architecten ontwerpen doodleuk de meest verschrikkelijke gebouwen, gebouwen met een grote – negatieve – invloed op de mensen die daar moeten wonen of werken. Hele steden worden verkeerd ontworpen. Slechte gebouwen ontwerpen zou als misdad tegen de menselijkheid moeten gelden. Ik moet dan altijd denken aan de Neudeflat bij mij in Utrecht. Slechte gebouwen verpest een goeie stad, zijn ziekmakend voor de bewoners. Slechte gebouwen zijn bovendien nogal persistent. Ze blijven gewoon nog decennia staan, je zit er zo voor een paar generaties aan vast. De onbescheidenheid waarmee zulke slechte gebouwen aan ons allemaal opgedrongen worden, stoort me nog het meest. Had de Neudeflat in een industrieterrein neergezet en er was niks aan de hand geweest. Er is één probleem: over smaak valt te twisten; architectuur van gebouwen kun je mooi of lelijk vinden maar er is niet één eenduidige mening over een gebouw te geven. Koolhaas heeft het dan ook minder over enkele gebouwen of over lelijke gebouwen maar over hele steden die verziekt zijn. Dan gaat het gelukkig al wat minder om smaak.

Nu we de afgelopen jaren in een situatie zijn gekomen dat de software waar we allemaal mee moeten werken misschien wel belangrijker is dan de gebouwen waar we in werken, en nu we nog steeds met heel veel slecht werkende en slecht ontworpen software moeten leven, zouden we misschien hetzelfde moeten organiseren voor de IT. Ik stel bij deze voor dat er een VN Tribunaal voor IT-Misdaden tegen de Menselijkheid komt. Misschien denkt u dat we in dat tribunaal hackers en spammers gaan aanklagen. Nee, dat zijn geen mensen die voor een Tribunaal horen. Dat zijn de inbrekertjes en de hangjongeren van de IT. Die kunnen je het bloed onder de nagels vandaan halen, maar het blijft maar pesterij. Veel pesterij bij elkaar is heel vervelend, maar individueel gezien zijn dit mensen die je een taakstraf geeft of naar een HALT-bureau stuurt. Nee, ik heb het over zeer serieuze IT-misdaden.

Ik ben de afgelopen maanden wat vaker bij audit-projecten betrokken geweest. Ik heb systemen en projecten doorgelicht die van groot maatschappelijk belang zijn. Systemen die écht goed moeten werken. Als ze niet goed werken, dan hebben vele mensen daar last

van, dan hebben we op nationaal niveau een probleem, dan zijn mensen niet verzekerd, dan krijgen ze hun geld niet, dan hebben ze niets te eten, dan worden mensen over het hoofd gezien, dan hebben vele bedrijven problemen, dan is onze veiligheid in het geding. Het bizarre is dat deze projecten vaak ontstellend klungelig uitgevoerd worden. Grote, belangrijke projecten maar zonder specificaties, zonder deugdelijk ontwikkelproces, zonder tests. Belangrijke miljoenenprojecten die volledig overgeleverd zijn aan dubieuze en roekeloze softwarehuizen. Dat er bij dergelijke projecten een paar beginnende of hardleerse of gewoon slechte programmeurs werken, kan ik me voorstellen. Dat deze projecten door desinteresse of onwetendheid volledig verkeerd gemanaged worden, is niet te vergeven. Dat is het soort mensen dat voor het VN Tribunaal voor IT Misdaden geslept moet worden. Voor straf sluiten we ze op in een misdadig slecht gebouw. Ik weet er nog wel een te staan.

Daan Kalmeijer is docent consultant bij CIBIT-adviseurs | opleiders (e-mail: daan@cibit.nl).